

Edicija DRAGULJI LAGUNE

1. SAMARKAND, Amin Maluf
2. CRVENI ŠATOR, Anita Dajamant
3. ZAKON ĆUTANJA, Mario Puzo
4. ČOVEK I DEČAK, Toni Parsons
5. DEVOJKA SA BISERNOM MINĐUŠOM, Trejsi Ševalije
6. BIBLIJA OTROVNE MASLINE, Barbara Kingsolver
7. KADA SI OTIŠAO, Megi O'Farel
8. NIKOM NI REČI, Harlan Koben
9. OGNJENA KAPIJA, Stiven Presfield
10. CARICA, Šan Sa
11. LOVAC NA ZMAJEVE, Haled Hoseini
12. AVANTURE NEVALJALE DEVOJČICE, Mario Vargas Ljosa
13. KOLIBA, Vilijem Pol Jang
14. RINGIŠPIL, Jelena Bačić Alimpić
15. SEDAM SUNACA I SEDAM LUNA, Žoze Saramago

DRAGULJI LAGUNE

KOLIBA

VILIJEM POL JANG

Preveo
Nenad Dropulić

■ Laguna ■

Naslov originala

William P. Young
THE SHACK

Copyright © 2007 by William P. Young

This edition published by arrangement with Windblown Media, Inc. All rights reserved.

Translation Copyright © 2009, 2015 za srpsko izdanje,
LAGUNA

EDICIJA DRAGULJI LAGUNE
KNJIGA BROJ 13

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Ova priča napisana je za moju decu:

za Čeda – Nežnog Mislioca
za Nikolasa – Blagog Istraživača
za Endrua – Toplog Dobričinu
za Ejmi – Veselu Mudricu
za Aleksandru (Leksi) – Sjajnu Moć
za Metjua – Ljupko Čudo

I posvećena je pre svega

Kim, mojoj voljenoj; hvala ti što si mi spasla život.

I zatim

„...svima nama smetenjacima koji verujemo da
Ljubav vlada. Ustanimo i neka zablista.“

Sadržaj

Predgovor	9
1. Čvorište puteva	17
2. Gusti mrak	27
3. Prekretnica	36
4. Velika tuga	46
5. Pogodi ko dolazi na večeru	69
6. Delić broja π	89
7. Bog na optuženičkoj klupi	105
8. Doručak prvaka	116
9. Nekada davno, u jednom dalekom, dalekom vrtu .	128
10. Hod po vodi	139
11. Evo sudije	151
12. U utrobi zveri.	170
13. Susret srca.	183
14. Glagoli i ostale slobode	193
15. Slavlje prijatelja.	208
16. Jutro žalosti.	217

17. Izbori srca.	230
18. Talasi	238
Zaključak	247
Izjave zahvalnosti	251
O autoru.	255

Predgovor

Ko ne bi bio sumnjičav kada čuje kako neko tvrdi da je proveo čitav vikend s Bogom? I to u kolibi? I to ne u bilo kojoj kolibi?

Poznajem Meka preko dvadeset godina, od dana kada smo obojica došli kod suseda da mu pomognemo da uplasti seno za svoje dve krave. Od onda, kao što klinci kažu, zajedno gluvarimo, pijemo kafu – odnosno, u mom slučaju, vreli čaj sa sojom i začinima. Naši razgovori donose nam duboko zadovoljstvo, uvek poprskano s mnogo smeha i ponekad ponekom suzom. Iskreno, što smo stariji, sve više gluvarimo zajedno, ako me razumete.

Njegovo puno ime je Mekenzi Alen Filips, mada ga većina ljudi zove Alen. To je porodična tradicija; svi muškarci nose isto ime, ali ih oslovljavaju srednjim imenom, verovatno da bi se izbeglo razmetanje dodacima Prvi, Drugi, Treći, Mlađi i Stariji. To je korisno i za prepoznavanje prodavaca preko telefona, naročito onih koji otpočinju razgovor kao da su vam najbolji prijatelji. Zato on i njegovi pradeda, deda, otac, a sada i najstariji sin, nose isto ime – Mekenzi, ali ih svi znaju po srednjim imenima. Samo ga Nan, njegova žena, i bliski

prijatelji zovu Mek (mada sam nekoliko puta čuo potpune tuđince kako viču: „Hej, Mek, gde si učio da voziš?“).*

Mek je rođen negde na Srednjem zapadu, u farmerskoj irsko-američkoj porodici posvećenoj radu i krutim pravilima. Iako naizgled vernik, njegov strogi otac, crkveni odbornik, bio je potajna pijandura, naročito kada nema kiše, ili kada padne prerano, a uglavnom i između kiša. Mek nikad ne priča o njemu, ali kad progovori, s lica mu se poput oseke povuče svako osećanje, ostavivši tamne beživotne oči. Iz retkih priča koje sam čuo od Meka, njegov otac nije bio veseli alkoholičar koji zaspi kad se napije, nego zli pijanica koji prebije ženu a posle moli Boga za oproštaj.

Ovo je dostiglo vrhunac kada je trinaestogodišnji Mekenzi na jednom verskom skupu preko volje otvorio dušu crkvenom vodi. Savladan verom, Mek je kroz suze priznao da nije učinio ništa da pomogne mami iako je više puta gledao kako gubi svest pod batinama njegovog pijanog oca. No Mek je smetnuo s uma da njegov isповедnik radi s njegovim ocem i s njim odlazi u crkvu. Kad je došao kući, tata ga je čekao na prednjem tremu, a mama i sestre začudo nisu bile kod kuće. Kasnije je saznao da su bile hitno odaslane kod njegove tetke Mej kako bi otac slobodnije mogao da utuvi sinu lekciju o poštovanju. Gotovo dva dana proveo je vezan za veliki hrast iza kuće, tučen opasačem i stihovima iz Biblije kad god mu se otac probudi iz pijanog mrtvila i spusti bocu.

Dve sedmice kasnije, kad je najzad mogao ponovo da korača, Mek je ustao i otišao od kuće. Ali pre polaska je stavio otrov za pacove u svaku bocu pića koju je našao na farmi. Zatim je iz skrovišta pored nužnika iskopao malu

* U SAD je dosta raširen običaj da se nepoznati muškarci neformalno oslovljavaju s „Mek“. (Prim. prev.)

limenu kutiju sa svim svojim ovozemaljskim blagom: jednom fotografijom porodice na kojoj svi žmirkaju kao da gledaju u sunce (tata stoji malo sa strane), sličicom bejzbol igrača Luka Isteria iz 1950, boćicom u kojoj je nekada bilo tridesetak grama parfema *Ma Grifi* (jedinog koji je njegova majka ikad stavljala), kalemom konca i nekoliko igala, malim srebrnastim avionom tipa F 86 i čitavom njegovom životnom ušteđevi-nom – petnaest dolara i trinaest centi. Onda se ušunjaо u kuću i gurnuo poruku pod mamin jastuk dok je otac hrkao posle još jedne terevenke. Pisalo je samo: „Nadam se da ćeš mi jednog dana oprostiti.“ Zakleo se da se više neće osvrnuti, i nije – vrlo dugo.

Trinaest godina je premalo da se odraste, ali Mek nije imao mnogo izbora i brzo se prilagodio. Ne govori mnogo o kasnijim godinama. Proveo ih je uglavnom u inostranstvu, zarađujući za život po čitavom svetu i šaljući novac babi i dedi, koji su ga prosleđivali njegovoј majci. Mislim da je u nekoј dalekoј zemlji uzeo i oružje u ruke, za vreme nekakvog strašnog sukoba; otkako ga poznajem iz dna duše mrzi rat. Šta god da se dešavalо, s dvadesetak godina obreo se u Australiji, u bogosloviji. Kad su mu dosadile teologija i filozofija, vratio se u Sjedinjene Države, pomirio se s majkom i sestrama i odselio se u Oregon, gde je upoznao Nanet A. Semuelson i oženio se njome.

U svetu punom pričalica Mek je mislilac i radnik. Ne govori mnogo ako ga neposredno nešto ne pitate, a većina ljudi naučila je da to ne čini. Kad progovori, čovek se zapita je li on nekakav vanzemaljac koji predeo ljudskih misli i iskustava vidi drugačije od ostalih.

Stvar je u tome što on obično širi nelagodu u svetu u kom većina ljudi voli da čuje ono što je navikla da čuje, a to najčešće nije ništa naročito. Drag je onima koji ga poznavaju,

pod uslovom da svoje misli zadržava za sebe. A i kad progovori, nije da ga ne vole, nego posle ne budu više tako samozadovoljni.

Jednom mi je rekao da je u mladosti slobodnije govorio šta misli, ali priznao je da je to uglavnom bio način opstanka, skrivanje bola, i da je često na kraju bljuvao svoj bol po svima oko sebe. Kaže da je umeo da ukaže ljudima na nedostatke i ponizi ih ne gubeći pritom lažni osećaj moći i kontrole, što nije baš omiljeno.

Dok pišem ove reči, razmišljam o Meku kakvog ga oduvek znam – sasvim običnom, ni po čemu posebnom, osim za one koji ga dobro znaju. Uskoro puni pedeset šest godina i sasvim je neupadljiv, lako ugojen, pročelav i nizak, kao i većina u ovom kraju. Verovatno ga ne biste zapazili u masi niti bi vam bilo neprijatno da sedite s njim dok drema u autobusu putujući jednom sedmično u grad na sastanak prodavaca. Većinu posla obavlja iz male kancelarije u svojoj kući gore na Vajldket roudu. Prodaje neku tehnologiju i sprave koje uopšte ne razumem, naprave koje nekako sve ubrzavaju, kao da život već nije dovoljno brz.

Ne možete shvatiti koliko je Mek pametan ako ga slučajno ne čujete kako razgovara s nekim stručnjakom. Jednom sam ih tako slušao, i odjednom jezik kojim su govorili gotovo uopšte više nije ličio na engleski; naprezao sam se da shvatim ideje koje su se kotrljale kao nemirna reka dragulja. Mek može inteligentno da govori o gotovo svemu, i mada osećate da su mu uverenja čvrsta, ume blago da vas pusti da zadržite svoja.

Omiljene teme su mu Bog, Stvaranje i zašto ljudi veruju u ono u šta veruju. Oči mu zasvetle, uglovi usana izviju mu se u osmehu, umor mu nestaje s lica i postaje bezvremen i gorljiv. No Mek ipak nije vrlo religiozan. Izgleda da s verom ima odnos ljubavi i mržnje, a možda i istovremeno voli i mrzi

i samog Boga, kog smatra zamišljenim, odsutnim i dalekim. Kroz pukotine u njegovoj uzdržanosti ponekad proleću žaoke sarkazma kao strelice natopljene otrovom iz nekog dubokog unutrašnjeg izvora. Iako se ponekad viđamo nedeljom u mesnoj crkvi (Pedeset peta nezavisna skupština Svetog Jovana Krstitelja, kako volimo da je zovemo), očigledno je da se tu ne oseća najpriјatnije.

Mek i Nan su u braku već više od trideset tri uglavnom srećne godine. On kaže da mu je Nan spasla život i to po visoku cenu. Čini se da ga ona, iz nekog nerazumljivog razloga, sada voli više nego ikad, iako mi se čini da ju je on nekada davno žestoko povredio. Pretpostavljam da, kao i rane, naša isceljenja uglavnom nastaju iz ljubavi, a da je milost retko shvatljiva posmatraču sa strane.

Bilo kako bilo, Mek je dobro odabrao. Nan je malter koji drži građevinu njihove porodice. Dok se Mek batrga u svetu mnogobrojnih nijansi sivog, njen svet je uglavnom crno-beo. Njen zdrav razum toliko je prirodan da ga i ne smatra naročitim darom. Podizanje porodice sprečilo ju je da ostvarisan i postane lekarka, ali kao medicinska sestra se istakla i dobila značajna priznanja za svoj odabrani rad – negovanje najtežih bolesnika od raka. Dok je Mekov odnos s Bogom širok, njen je dubok.

Ovo dvoje potpuno različitih ljudi roditelji su petoro izuzetno lepe dece. Mek voli da kaže da su deca lepotu nasledila od njega „jer je Nan svoju sačuvala“. Dva od tri sina više ne žive s njima; Džon, odskora oženjen, radi u prodaji jedne mesne kompanije, a Tajler je nedavno diplomirao i na koledžu piše magistarsku tezu. Džoš i jedna kćerka, Ketrin (Kejt), još su kod kuće i pohađaju mesni koledž. Tu je i kasna prinova, Melisa, ili Misi, kako volimo da je zovemo. Ona... pa, sve čete ih bolje upoznati na ovim stranicama.

Poslednjih nekoliko godina bile su, da tako kažem, neobične. Mek se izmenio; sada je još različitiji i posebniji nego ranije. Otkako ga znam bio je blag i ljubazan, ali otkad je pre tri godine bio u bolnici, postao je... pa, još bolji čovek. Sada je jedan od onih retkih ljudi kojima je sasvim udobno u sopstvenoj koži. A ja se uz njega osećam udobno kao pored nikog drugog. Kad se rastanemo, čini mi se da sam upravo vodio najbolji razgovor u životu, iako sam uglavnom samo ja govorio. A u odnosu prema Bogu Mek više nije samo širok nego je i veoma dubok. No to ga je skupo stajalo.

Sada je sve mnogo drugačije nego pre sedam-osam godina, kada je *Velika tuga* ušla u njegov život, a on gotovo potpuno začutao. Otprilike u to vreme prestali smo da gluvarimo zajedno, kao po nekom prečutnom sporazumu, i to je trajalo skoro dve godine. Viđao sam ga samo povremeno, u prodavnici ili, još ređe, u crkvi, i mada smo se svaki put učitivo zagrlili, nismo govorili ni o čemu bitnom. Bilo mu je teško čak i da me gleda u oči; možda nije želeo da stupa u razgovor koji bi mu mogao otkinuti krastu s ranjenog srca.

Ali sve to se promenilo posle gadne nesreće s... Evo, ponovo trčim pred rudu. Doći ćemo na to kada bude vreme. Reći ću samo da su protekle dve-tri godine vratile Meku život i skinule mu s pleća breme *Velike tuge*. Ono što se dogodilo pre tri godine potpuno je promenilo melodiju njegovog života, i to je pesma koju jedva čekam da vam otpevam.

Iako je dobar sagovornik, Mek nije vešt u pisanju. Pošto zna da je meni vrlo stalo do pisane reči, zamolio me je da umesto njega napišem njegovu priču, „za decu i Nan“. Želeo je ne samo da tako izrazi dubinu svoje ljubavi nego i da im pomogne da shvate šta se dešava u njegovom unutrašnjem svetu. Znate taj svet; to je onaj u kom ste samo vi – i možda Bog, ako verujete

u njega. Naravno, Bog je možda tamo i ako *ne verujete* u njega. To baš liči na njega. Ne zovu ga uzalud Veliki Uplitač.

Ovo što ćete pročitati Mek i ja smo mesecima s mukom pretapali u reči. Malo je, pa... ne, *poprilično* je fantastično. Da li su neki delovi istiniti ili ne, nije moje da sudim. Dovoljno je reći da ponešto, iako nije naučno dokazivo, može ipak biti istinito. Reći ću vam otvoreno: to što sam deo ove priče dirnulo me je duboko, po mestima za koja nisam ni znao da postoje; priznajem vam da očajnički želim da je sve što mi je Mek rekao istina. Uglavnom sam uz njega, ali ponekad – kada se čini da je vidljivi svet betona i kompjutera *stvarni* svet – gubim dodir s njim i sumnjam.

Nekoliko završnih napomena. Mek vam poručuje sledeće: ako ste nabasali na ovu priču i ne dopada vam se, on se izvinijava i kaže da nije namenjena prvenstveno vama. A opet, možda i jeste. Ovo što ćete pročitati jeste priča o događajima onako kako ih Mek pamti. Ovo je *njegova* priča, a ne moja, pa ću o sebi, u retkim prilikama kad se pojavit, govoriti u trećem licu – s Mekove tačke gledišta.

Sećanje je ponekad prevrtljiv drug, naročito kad je reč o nesreći, i ne bi me iznenadilo da, uprkos našoj zajedničkoj težnji ka tačnosti, na ovim stranicama ima činjeničnih grešaka i pogrešnih sećanja. Greške nisu namerne. Dajem vam reč da su razgovori i događaji zabeleženi tačno onako kako ih Mek pamti, pa ne budite prestrogi prema njemu. Videćete, o ovome se ne govori lako.

1

Čvorište puteva

*Iz mog života vode dve staze
Reče jedan čovek mudar, star.*

*Krenuo sam onom manje ugaženom
I u tome jeste čitava stvar.*

LARI NORMAN (UZ IZVINJENJA ROBERTU FROSTU)

Posle neuobičajeno suve zime mart je doneo bujice kiše. Onda je naišao hladni talas iz Kanade, a zaustavili su ga vihori što su dotutnjali Klancem iz istočnog Oregon-a. Iako je proleće bilo nadohvat ruke, bog zime nije prepuštao svoje teško osvojeno carstvo bez otpora. Novi sneg pokrio je Slapove, a kiša oko kuće smrzavala se u dodiru s hladnim tlom; sve to bilo bi dovoljan razlog da se Mek s knjigom i vrelom jabukovačom ugnezdi u toploti pred pucketavim kaminom. No, umesto toga, proveo je gotovo celo pre-podne u komunikaciji s firmom. Sedeći udobno u kućnoj kancelariji, u donjem delu pidžame i majici, telefonirao je mogućim kupcima, uglavnom s Istočne obale. Često je zastajao da oslušne zveckanje kišnih kristala o prozor i posmatra kako napolju sve, sporo ali uporno, poprima

ledenu pokoricu. Postajao je zarobljenik nemilosrdnog leda u sopstvenom domu – i radovao se tome.

Ima nečeg veselog u oluji koja remeti kolotečinu. Sneg ili ledena kiša odjednom vas oslobađaju očekivanja, zahteva posla i strahovlade sastanaka i rasporeda. A za razliku od bolesti, to je opšte, ne pojedinačno iskustvo. Gotovo se može čuti horski uzdah iz obližnjeg grada i okolnih sela gde se Priroda umešala da pruži predah umornim ljudskim stvorenjima koja se tuda vuku. Sve ljude pogodjene ovom nevoljom ujedinjuje zajednički izgovor, a srca im odjednom neočekivano poskakuju. Ne morate se izvinjavati ako se ne pojavite na nekom sastanku. Svi su puni razumevanja i dele ovo jedinstveno opravdanje, a iznenadno popuštanje pritiska da se proizvede što više razvedrava lica.

Naravno, tačno je i da oluja remeti poslove, i dok neke kompanije zarade koji dodatni dolar, neke gube novac – što znači da se ne vesele kad se sve privremeno zatvori. Ali te kompanije nikoga ne mogu da okrive za gubitke, niti da ikoga optuže što nije došao na posao. Čak i kada oluja traje svega dan-dva, svako se nekako oseti gospodarom sopstvenog sveta, i to samo zato što se kapljice vode smrzavaju kad udare o zemlju. Čak i uobičajene aktivnosti postaju izuzetne. Svakodnevne odluke pretvaraju se u pustolovinu i često se donose mnogo bistrije glave. Kasno po podne Mek se natrontao i krenuo na stotinak metara dugo naporno putovanje niz prilaznu stazu do poštanskog sandučeta. Jednostavni svakodnevni zadatak led je kao čarolijom preobrazio u pohod protiv prirodnih sila; Mek je pokazao pesnicu surovoj snazi prirode i prkosno joj se nasmejao u lice. Činjenica da to niko nije video, da niko za to nije mario, bila mu je nevažna – od same pomisli nasmešio se u sebi.

Ledena zrnca bockala su mu obraze i šake dok je pažljivo koračao po plitkim neravninama staze; pomislio je kako sigurno izgleda poput pripitog mornara što se nesigurno gega do sledeće krčme. Suočen sa silinom ledene oluje, čovek ne hoda smelo napred pokazujući neobuzdanu samouverenost. Razmetanje može da mu dođe glave. Mek je dva puta pao na kolena pre nego što je najzad obgrlio sanduče kao nekog davno izgubljenog prijatelja.

Zastao je da se nagleda lepote sveta okovanog kristalima. Sve je bleštalo i pojačavalo blistavi sjaj kasnog popodneva. Stabla na susedovom polju ogrnula su prozirne plaštove i svako je bilo jedinstveno, ali združeno s ostalima na izložbi. Bio je to predivan svet i njegov zaslepljujući sjaj gotovo je podigao, makar na trenutak, *Veliku tugu* s Mekovih pleća.

Trebao mu je gotovo minut da razbijje led na već zapečaćenim vratancima sandučeta. Nagrada za napor bio je jedan jedini koverat s njegovim imenom otkucanim na prednjoj strani. Nije bilo žiga, ni poštanske marke, ni adrese pošiljaoca. Radoznao, otcepio je stranicu koverta, što nije bilo lako izvesti prstima već ukočenim od hladnoće. Okrenuvši leđa vetrui od kog je zastajao dah, najzad je izvukao mali pravougaonik papira iz gnezda. Poruka je bila jednostavna, otkucana mašinom:

Mekenzi,
Odavno se nismo videli. Nedostaješ mi.
Biću u kolibi sledećeg vikenda ako želiš
da se vidimo.

Tata

Mek se ukrutio kada ga je preplavio talas mučnine, koja se brzo pretvorila u bes. Trudio se da o toj kolibi misli što je manje moguće, a kad je ipak mislio o njoj, misli mu nisu bile ni lepe ni dobre. Ako je ovo nečija neslana šala, onda je preterao. A potpis „Tata“ je prosto užasavajući.

„Idiot“, progundđao je misleći na poštara Tonija, preterano druželjubivog Italijana ogromnog srca ali bez trunke takta. Zašto je uopšte isporučio ovako glupav koverat? Nema čak ni žig. Mek je ljutito strpao koverat i poruku u džep i krenuo klizajući se u pravcu kuće. Snažni naleti vetra, koji su ga u dolasku usporavali, sada su ubrzali prelazak preko malog glečera što mu je rastao pod nogama.

Napredovao je sasvim dobro, hvala na pitanju, dok nije došao do tačke gde se staza spušta i blago skreće uлево. Bez ikakvog napora i namere počeo je da ubrzava klizajući se na đonovima koji su imali trenja koliko i patka kad sleće na zaledeni ribnjak. Mlatarajući rukama da bi nekako zadržao ravnotežu, Mek je poleteo prema jedinom iole većem drvetu uz ivicu staze – onom čije je donje grane odsekao pre svega mesec-dva. Sada ga je stablo spremno očekivalo u zagrljaj, napola golo i naizgled željno malo osvete. U deliću sekunde odabrazao je kukavički izlaz i pokušao da padne pustivši da mu noge iskliznu ispod njega – čemu su ionako težile. Bolje da zaradi modricu na zadnjici nego da vadi cepke iz lica.

Ali talas adrenalina naveo ga je da se suviše ispravi; kao na usporenom snimku gledao je kako mu se stopala dižu, cimnuta nekom nevidljivom šumskom zamkom. Snažno je tresnuo potiljkom o stazu i otklizao u koren uzdrhtalog drveta koje mu se odozgo smešilo, zadovoljno, pomalo zgađeno i poprilično razočarano.

Svet se u trenutku zacrneo, ili mu se bar tako učinilo. Ležao je omamljen i zurio gore, a led s neba brzo mu je hladio

zajapureno lice. Nakratko je sve delovalo neobično toplo i spokojno, a pad je ugasio njegov gnev. „Ko je sad idiot?“, promrmljao je sebi u bradu, nadajući se da ga niko ne gleda.

Hladnoća mu je brzo prodirala kroz jaknu i džemper. Znao je da će ledena kiša koja se istovremeno topila i ledila pod njim uskoro postati velika neprijatnost. Tada je opazio svetlocrvenu prugu od mesta gde je pao do onoga na kome se zaustavio. Kao probuđeno iznenadnom sveštu o povredi, u potiljak mu se uvuklo tupo dobovanje. Nagonski je opipao izvor bubnjanja i na ruci mu je ostala krv.

Šaka i kolena izbodenih grubim ledom i oštrim šljunkom, Mek je napola puzeći napola klizajući nekako stigao do vodoravnog dela staze. Uz znatan napor uspeo je da ustane i vrlo oprezno stigne do kuće, ponižen snagom leda i sile teže.

Kad je ušao, Mek je polako skinuo gornje slojeve odeće najbolje što je mogao; skočanjeni prsti bili su mu neveštiti kao da su od drveta. Odlučio je da namočenu krvavu odeću ostavi pred vratima gde ju je bacio i s bolom je otišao u kupatilo da pregleda rane. Nije bilo sumnje u pobedu zaledene staze. Posekotina na potiljku krvarila je oko nekoliko sitnih komadića šljunka još zarivenih u kožu. Kao što je i strepeo, pozamašna čvoruga izronila mu je iz talasa proređene kose, kao grbavi kit.

Mek je otkrio da mu je vrlo teško da previje samog sebe trudeći se da vidi potiljak u malom ručnom ogledalu koje je prikazivalo obrnutu sliku velikog ogledala iznad umivanonika. Nešto kasnije odustao je, sav ozlojeđen; nije mogao da natera ruke na pravu stranu i nije znao koje ogledalo ga laže. Oprezno pipajući oko mokre posekotine uspeo je da povadi najveće mrvice, ali od bola nije mogao da završi posao. Izvadio je neki melem iz prve pomoći i pokrio ranu kako je najbolje umeo, a onda je komadom gaze koji je našao

u fioci privezao peškir na potiljak. Pogledavši se u ogledalo, pomislio je da liči na nekog grubog mornara iz *Mobija Dika*. Nasmejao se, a onda trgnuo.

Za pravu medicinsku negu moraće da sačeka da se Nan vrati kući – to je jedna od prednosti braka sa školovanom medicinskom sestrom. U svakom slučaju, znao je da što gore izgleda to će dobiti više saosećanja. U svakom zlu ima nečeg dobrog, kad se malo bolje pogleda. Progutao je nekoliko tableta protiv bolova da priguši dobovanje u glavi i othramao do ulaznih vrata.

Mek ni za trenutak nije zaboravio poruku. Preturio je hrpu mokre krvave odeće na podu i najzad našao pisamce u džepu jakne; pogledao ga je, a onda se vratio u kancelariju. Našao je broj pošte i pozvao. Kao što je i očekivao, javila se Eni, postarija upravnica pošte i čuvarka svih tajni. „Zdravo, je li Toni slučajno tu?“

„Ti si, Mek? Zdravo. Prepoznala sam ti glas.“ Naravno. „Izvini, Toni se još nije vratio. Zapravo, sad sam pričala s njim preko radija, stiglo je tek na pola puta uz Vajldket, još nije ni bio kod tebe. ’Oćeš da te pozove ili ćeš samo da ostaviš poruku?“

„O, zdravo, Eni, ti si?“ Nije mogao da odoli, iako njen naglasak sa Srednjeg zapada nije ostavljao nikakvu sumnju. „Izvini, nešto sam se zamajao ovde. Nisam čuo šta si rekla.“

Eni se nasmejala. „Ma daj, Mek, znam da si čuo svaku reč. Ne zbijaj šale sa šaljivčinom. Nisam se ja juče rodila, znaš! Šta oćeš da mu kažem ako se vrati živ?“

„Zapravo, već si mi odgovorila na pitanje.“

S druge strane linije usledila je tišina. „Zapravo, ne sećam se da si me išta pitao. Šta je s tobom, Mek? Još duvaš previše trave ili to radiš samo nedeljom, da izdržiš službu u crkvi?“ Na ovo se nasmejala kao da ju je iznenadio sopstveni blistavi smisao za humor.

„Eni, znaš ti dobro da ne duvam travu – nikad nisam i nikad i neću.“ Naravno, Eni to nije znala, ali Mek je htio da se ona za dan-dva sigurno tačno seća razgovora. Ne bi bilo prvi put da njene šale narastu u dobru priču koja kasnije postane „činjenica“. Lako je zamislio kako se za njega nedeljom mole u crkvi. „Nema veze, naći će Tonija neki drugi put, nije ništa važno.“

„Važi, samo ostani kod kuće, na sigurnom. Znaš, u tvojim godinama gubi se osećaj za ravnotežu. Ne bi’ da se oklizneš i polomiš ponos. Kako stvari stoje, Toni možda neće ni stići do tebe. Mi se dobro nosimo sa snegom, susnežicom i noćnim mrakom, ali ova ledena kiša je prevelik izazov.“

„Hvala ti, Eni. Upamtiću tvoj savet. Čućemo se kasnije. Zdravo.“ Glava ga je bolela jače nego ranije; mali parni čekići tukli su u ritmu njegovog srca. „Čudno“, pomislio je. „Ko bi se usudio da ubaci ovako nešto u *naše* sanduče?“ Tablete još nisu počele sasvim da deluju, ali su ipak otupele brigu koja ga je obuzimala. Odjednom je bio veoma umoran. Spustio je glavu na sto. Mislio je da je samo zadremao kad ga je prenula zvonjava telefona.

„A... halo?“

„Zdravo, ljubavi. Zvučiš kao da sam te probudila.“ Bila je to Nan, uobičajeno vesela, iako mu se činilo da čuje prizvuk tuge koja je vrebala tik ispod površine svakog razgovora. Volela je ovakvo vreme koliko i on. Upalio je stonu lampu i pogledao na sat; iznenadio se shvativši da je spavao dva sata.

„Ovaj, izvini. Izgleda da sam zadremao.“

„Pa, zvučiš omamljeno. Je li sve u redu?“

„Aha.“ Iako je napolju bio gotovo potpuni mrak, Mek je video da oluja ne popušta. Led je čak porastao za nekoliko centimetara. Grane drveća visile su nisko, i znao je da će se neke odlomiti od težine leda, naročito ako se vetar pojača.

„Malo sam se pokoškao sa stazom kad sam išao po poštu, ali osim toga sve je u redu. Gde si ti?“

„Još sam kod Arlene, i mislim da ćemo deca i ja prenoći ovde. Za Kejt je dobro da bude okružena porodicom... to joj malo vraća ravnotežu.“ Arlena je Nanina sestra koja živi na drugoj obali reke u Vašingtonu. „U svakom slučaju, napolju je suviše klizavo. Nadam se da će do jutra oluja popustiti. Volela bih da smo stigli kući pre ovoga, ali šta sad.“ Zastala je. „Kako je tamo?“

„Pa, zapanjujuće lepo, i mnogo bezbednije da se gleda nego da se hoda, veruj mi. Ni ja ne želim da izlaziš na ovu mećavu. Ništa se ne miče. Mislim da ni Toni nije uspeo da nam donese poštu.“

„Misnila sam da si već uzeo poštu“, rekla je.

„Ne, zapravo nisam uzeo poštu. Mislio sam da je Toni već bio i izašao sam da proverim.“ Malo je oklevao gledajući poruku na stolu. „Pošte nije bilo. Zvao sam Eni i rekla mi je da Toni verovatno neće moći da se popne uzbrdo, a ja neću izlaziti ponovo da vidim je li uspeo.“

„Nije ni važno“, hitro je promenio temu da izbegne nova pitanja. „Kako je Kejt tamo?“

Usledila je tišina, a zatim dug uzdah. Zatim je Nan progovorila šapatom, a on je znao da je pokrila usta rukom. „Mek, volela bih da znam. Kao da se obraćam kamenu, šta god da učinim, ne uspevam da prodrem do nje. Kad smo u krugu porodice, čini se da malo proviri iz ljuštture, ali onda ponovo nestane. Prosto ne znam šta da radim. Molila sam se i molila da nam Tata pomogne da nađemo put do nje, ali...“ Ponovo je zastala. „Ali izgleda da me ne sluša.“

Evo ga. Tata je bilo Nanino omiljeno ime za Boga, izražavalo je njenu radost zbog bliskog priateljstva s njim.

„Dušo, siguran sam da Bog zna šta radi. Sve će se srediti.“ Ove reči nisu ga nimalo utešile, ali nadao se da će možda ublažiti brigu koju je čuo u njenom glasu.

„Znam“, uzdahnula je. „Samo bih volela da požuri.“

„I ja“, bilo je sve što je Mek uspeo da smisli. „Pa, ti i deca ostanite gde ste. Pozdravi Arlenu i Džima i zahvali im u moje ime. Vidimo se sutra, nadam se.“

„Važi, ljubavi. Idem da pomognem ostalima. Svi traže sveće, za slučaj da nestane struje. I ti bi trebalo da ih nađeš. Ima nekoliko iznad umivaonika u podrumu, a u frižideru ima umešenog punjenog hleba, pa ispeci. Jesi li sigurno dobro?“

„Da, povređen mi je uglavnom ponos.“

„Pa, čuvaj se, pa se vidimo ujutru, ako sve bude u redu.“

„Važi, srce. Čuvaj se i zovi ako zatreba. Zdravo.“

To je baš glupo, mislio je spuštajući slušalicu. Prava muška glupost, kao da bi on odavde mogao da im pomogne ako im nešto zatreba.

Mek je seo i zagledao se u poruku. Zbunjivao ga je i boleo pokušaj da razreši uskovitlani nesklad uz nemirujućih osećanja i mračnih slika koje su mu obuzimale um – tolike silne misli rojile su mu se u glavi. Najzad je odustao, savio poruku, gurnuo je u malu limenu kutiju koju je držao na radnom stolu i isključio svetlo.

Uspeo je da ugreje nešto za jelo u mikrotalasnoj pećnici, a onda je uzeo jastuke i čebad i otisao u dnevnu sobu. Pogled na sat rekao mu je da je emisija Bila Mojersa* upravo počela. To je bila njegova omiljena emisija i trudio se da je ne propušta. Mojers je pripadao šačici ljudi koje bi Mek voleo da upozna;

* Bil Moyers (*Bill Moyers*, 1934), američki novinar i politički komentator, dugogodišnji predsednik Šumanovog centra za medije i demokratiju. (Prim. prev.)

izuzetan i otvoren čovek, kadar da neobično jasno izrazi snažno saosećanje i prema ljudima i prema istini. Jedan od večerašnjih priloga imao je nekakve veze s naftašem Bunom Pikensom, koji je, zanimljivo, počeo da traži vodu.

Gotovo bez razmišljanja, ne skidajući pogled s ekrana, Mek je pružio ruku, sa stočića pored kauča uzeo uramljenu fotografiju devojčice i privio je na grudi. Drugom rukom povukao je čebad do brade i dublje se ugnezdio na kauču.

Kad su u emisiji počeli priču o maturantu iz Zimbabvea, prebijenom zato što je javno govorio protiv vlade, sobu je ispunjavalo lako hrkanje. Mek je već napustio kuću da se rve sa svojim snovima; možda noćas neće biti mora, samo priviđenja leda, drveća i sile teže.

2

Gusti mrak

Ništa nas ne čini usamljenima kao naše tajne.

POL TURNIJE

Neđegde tokom noći dolinom Vilamet dunuo je iznenadan fen i oslobođio predeo ledenog stiska oluje; osećao se još samo u delovima skrivenim najdubljim senkama. Za dvadeset četiri sata postalo je toplo kao početkom leta. Mek je spavao dokasno, bez snova, i činilo mu se da je noć prošla za tren.

Kad je najzad ustao s kauča, pomalo se rastužio videvši da su ledeni ukrasi tako brzo iščezli, ali obradovao se sat kasnije kad su Nan i deca došli kući. Prvo je dobio očekivanu i strogu grdnju što nije sklonio krvavu odeću, a zatim prikladne i vrlo zadovoljavajuće uzdahe saosećanja dok mu je pregledala ranu. Pažnja je Meku neizmerno prijala i Nan mu je brzo očistila potiljak, previla ga i nahranila. Poruku nije spomenuo, iako mu nije izbjijala iz glave. Još nije znao šta da misli, a nije htEO da uključuje Nan za slučaj da je to ipak nečija okrutna šala.

Sitni poremećaji kao što je ledena oluja bili su dobrodošao ali kratak predah od opsedajućeg prisustva njegove stalne

pratilje, *Velike tuge*, kako ju je zvao. Nedugo posle onog leta kada je Misi nestala, *Velika tuga* obavila se oko Mekovih ramena kao nevidljiv ali težak ogrtač. Od njene težine oči su mu otupele, a ramena se povila. Iscrpljivao ga je čak i napor da je strese, kao da su mu ruke ušivene u njene sumorne nabore očajanja, kao da se nekako stopio s njom. Jeo je, radio, voleo, sanjao i igrao se u toj odeći mrtvila, sputan kao da je u olovnoj mantiji; svakodnevno je mučno gazio kroz mutnu klonulost koja je iz svega isisavala boju.

Ponekad je osećao kako mu *Velika tuga* steže grudi i srce kao neodoljivi zagrljaj udava, kako mu cedi tečnost iz očiju sve dok rezervoari ne presahnu. Ponekad pak sanjao je da, zaglibljen u lokvi blata, na trenutke opaža Misi kako trči šumskom stazom ispred njega; letnja pamučna crvena haljinica ukrašena poljskim cvećem bleska između stabala. Trčala bi potpuno nesvesna da je sledi tamna senka. Iako se Mek grozničavo upinjao da vikne i upozori je, zvuk nije izlazio iz njega, i on bi uvek kasnio, nemoćan da je spase. Naglo bi se uspravio u krevetu, znoj mu je curio niz izmoždeno telo, a talasi mučnine i griže savesti valjali su se preko njega kao neka nadrealna plima.

Priča o Misinom nestanku, na nesreću, ne liči na ostale koje se prečesto prepričavaju. Sve se dogodilo tokom vikenda pred Dan rada,* tokom poslednjih toplih dana pre početka nove školske godine i jesenje kolotečine. Mek je smelo odlučio da povede troje mlađe dece na poslednje logorovanje na jezero Valova u severoistočnom Oregonu. Nan je imala nekakav tečaj u Sijetlu, a dvojica starijih dečaka bili su na koledžu i u letnjem logoru. Ali Mek je bio uveren da poseduje pravu

* U SAD i Kanadi Dan rada proslavlja se prvog ponedeljka u septembru. (Prim. prev.)

mešavinu terenskih i materinskih veština. Na kraju krajeva, Nan ga je dobro obučila.

Šćekivanje pustolovine i logorska groznička obuzeli su sve. Da je bilo po Mekovom, prosto bi dovezli kombi za selidbe do kuće i prerađili u njega sve što im treba na dugom vikendu. Usred tog meteža Mek je shvatio da mu treba predah, pa se smestio u fotelju prethodno oteravši Judu, porodičnog mačka. Baš se spremio da uključi televizor kad je utrčala Misi, noseći kutiju od prozirne plastike.

„Mogu li da ponesem svoje insekte na logorovanje?“, upitala je.

„Želiš da poneseš svoje bube?“, progundja Mek slušajući je s pola uha.

„Tata, to nisu bube. To su insekti. Vidi, imam ih puno.“

Mek se preko volje okrenuo kćeri; videvši da mu je privukla pažnju, Misi poče da mu objašnjava sadržaj svoje riznice.

„Vidiš, ovo su dva skakavca. A ovde na listu, vidiš, to je moja gusenica, a tu negde je... evo je! Vidiš li moju bumburu? Imam ovde i muvu i nekoliko mrava...“

Dok je nabrajala primerke iz svoje zbirke, Mek se trudio da je sluša i klimao glavom.

„Pa“, završila je Misi, „mogu li da ih ponesem?“

„Naravno da možeš, srce. Mogli bismo da ih pustimo u prirodu kad stignemo.“

„Ne, ne može!“, začuo se glas iz kuhinje. „Misi, dušo, treba da ostaviš zbirku kod kuće. Veruj mi, tu su bezbedniji.“ Nan provirila iza ugla i s ljubavlju se namršti, a Mek slegnu ramenima.

„Pokušao sam, srce“, šapnuo je Misi.

„Grrr“, zarežala je Misi, ali je, svesna da je bitka izgubljena, uzela svoju kutiju i izašla.

Do četvrtka uveče kombi je bio pretovaren, prikolica sa šatorom opremljena svetiljkama, a kočnice ispitane. U petak

rano ujutru Nan je deci održala poslednje predavanje o bezbednosti, poslušnosti, jutarnjem pranju zuba, mačkama s belom prugom preko leđa, koje ne treba dirati, i još mnogo čemu, a onda su krenuli – Nan na Međudržavni put broj 205 za Vašington, a Mek i troje drugara ka istoku, Auto-putem broj 84. Povratak je planiran za utorak uveče, pred početak škole.

Klanac reke Kolumbije sam po sebi je vredan putovanja; tu ima vidika od kojih zastaje dah, a vodom izdeljane visoravni pospano drže stražu u kasnoj letnjoj vrelini. Vreme je u Oregonu možda najlepše u septembru i oktobru; bablje leto često počne oko Dana rada i traje sve do Noći veštice,* kada naglo počinju hladnoće, kiše i vetrovi. Ta godina nije bila izuzetak. Saobraćaj i vreme divno su sarađivali, i putnici su jedva opažali kako prolaze minuti i kilometri.

Četvorka je zastala kod vodopada Maltnoma da kupi blok i bojice za Misi i dva jeftina vodootporna foto-aparata za Kejt i Džoša. Onda su odlučili da se popnu kratkom uzbrdicom do mosta preko puta vodopada. Tu je nekada bila staza i vodila je oko glavnog jezera u plitku pećinu iza vodene lavine, ali, na nesreću, uprava parka ju je zatvorila zbog odronjava-nja tla. Misi se tu veoma dopadalo, pa je molila tatu da joj ispriča legendu o prelepoj mladoj Indijanki, kćeri poglavice plemena Maltnoma. Bilo je potrebno malo umiljavanja, ali Mek je najzad popustio i ponovo ispričao priču dok su svi zurili u izmaglicu oko vodopada.

Junakinja priče je princeza, jedinica u ostarelog oca. Poglavica je silno voleo kćer i pažljivo joj je odabrao muža, mlađog ratnika, poglavicu plemena Klatsop, za kog je znao da

* Dečji praznik Noć veštice (*Halloween*) proslavlja se 31. oktobra.
(Prim. prev.)

ga ona voli. Dva plemena su se sastala da proslave venčanje, ali pre početka gozbe strašna bolest izbila je među ljudima i mnoge usmrtila.

Starešine i poglavice sastali su se da se dogovore šta da učine protiv smrtonosne bolesti koja im desetkuje ratnike. Najstariji враћ rekao je da je njegov otac, kad je ostario i našao se na pragu smrti, prorekao užasnu bolest koja će im pobiti ljude, bolest koja se može zaustaviti samo ako se čista i nevina poglavičina kći svojevoljno žrtvuje za svoj narod. Kako bi se proročanstvo ispunilo, ona mora da se popne na liticu iznad Velike reke i odatle skoči u smrt na stenje.

Desetak devojaka, kćeri raznih poglavica, dovedeno je pred savet. Posle duge rasprave starešine su odlučile da ne mogu tražiti toliku žrtvu, naročito ne zbog legende u čiju istinitost nisu sigurni.

Ali bes bolesti među ratnicima nije jenjavao i uskoro se razboleo i mladi verenik. Zaljubljena princeza duboko u duši je znala da se nešto mora preduzeti. Pošto mu je ublažila groznicu i lako ga poljubila u čelo, iskrala se iz šatora.

Čitavu noć i dan penjala se do mesta o kome govori predanje, do visoke litice iznad Velike reke i okolnih oblasti. Pomolila se i preporučila Velikom duhu, a onda je ispunila proročanstvo skočivši bez oklevanja u smrt.

Sutradan ujutru svi bolesnici u selu probudili su se zdravi i snažni. Nastala je velika radost, slavilo se sve dok mladi ratnik nije otkrio da nema njegove voljene neveste. Kako se vest o tome širila, mnogi su krenuli tamo gde su znali da će je naći. Kad su se okupili oko njenog skršenog tela, u podnožju litice, tugom satrveni otac glasno je zatražio od Velikog duha da njena žrtva nikad ne bude zaboravljena. U tom trenutku s mesta s kog je skočila potekla je voda i pretvorila se u finu izmaglicu koja se spustila do nogu okupljenih i polako stvorila prekrasno jezerce.

Misi je obično uživala u priči, gotovo koliko i Mek. Ovo je bila prava priča o iskupljenju, baš kao i priča o Isusu, koju je vrlo dobro znala. Dete se svojevoljno odreklo života da spase voljenog i njihova plemena od sigurne smrti.

Ali ovog puta Misi je čutala kad se priča završila; samo se odmah okrenula i pošla ka kombiju, kao da kaže: „Dobro, ja sam ovde gotova, idemo dalje.“

Zastali su na reci Hud radi kratkog ručka i odlaska u toalet, a onda se vratili na auto-put i stigli u La Grand rano po podne. Tu su sišli s Auto-puta 84 na Auto-put Valova, kojim će preći poslednjih sto deset kilometara do grada Džozefa. Jezero i kamp u koji su krenuli bili su odmah iza Džozefa, i kad su odabrali mesto, brzo su podigli šator i sve uredili – možda ne baš kako bi Nan želeta, ali ipak delotvorno.

Prvi obrok bio je tradicionalna večera porodice Filips – odrezak mariniran u tajnom sosu ujka Džoa. Za desert su jeli čokoladne kolače koje je Nan umesila prethodne večeri, prelivene sladoledom od vanile donesenim u suvom ledu.

Te večeri, dok je sedeо s troje nasmejane dece i posmatrao najveću predstavu prirode, Meku je srce iznenada probola neočekivana radost. Šare blistavog zalaska sunca nadigrale su malobrojne oblake koji su čekali iza pozornice da preuzmu glavne uloge u ovoj jedinstvenoj predstavi. Bogat sam, mislio je, onim što je istinski važno.

Kad su sklonili posuđe od večere, već je pao mrak. Jeleni – svakodnevni posetioci i ponekad ozbiljni gnjavatori – otišli su tamo gde jeleni spavaju. Smenu su preuzeли noćni napasnici – rakuni i bande radoznalih veverica krenuli su u potragu za svakom otvorenom posudom. Kamperi porodice Filips znali su ovo iz pređašnjih iskustava. Davnu prvu zajedničku noć na logorovanju platili su s pedesetak pirinčanih pločica, kutijom čokolade i svim kolačima s maslacem od kikirikija.

Pre spavanja pošli su u kratku šetnju podalje od logorskih vatri i fenjera, do tamnog i tihog mesta gde su legli i zadviljeno zurili u Mlečni put, zapanjujući i čist tako daleko od gradskog osvetljenja. Mek bi mogao satima da leži i gleda u ovaj beskraj. Osećao se neizrecivo malim, pa ipak ispunjen spokojem. Od svih mesta na kojima je bio, ovde se, u prirodi i pod zvezdama, Božje prisustvo najjače osećalo. Skoro da je čuo zvezde kako pevaju himne svom Tvorcu, i oklevajući pridružio im se u sebi kako je najbolje umeo.

Kad su se vratili u kamp, posle nekoliko odlazaka u toalet Mek je najzad sve troje redom ušuškao u bezbednost vreća za spavanje. Kratko se pomolio sa Džošom, a onda prišao Kejt i Misi, ali kad je na Misi došao red da se pomoli, htela je da razgovara.

„Tata, zašto je morala da umre?“ Mek se nije odmah doseatio o čemu Misi priča; iznenada je shvatio da joj je princeza plemena Maltnoma bila u mislima od posete vodopadu.

„Srce, nije ona *moralna* da umre. *Odabrala* je da umre kako bi spasla svoj narod. Bili su ozbiljno bolesni, a ona je želela da ozdrave.“

Usledila je tišina, a Mek je znao da se u mraku stvara novo pitanje.

„Da li se to stvarno dogodilo?“ Ovo je upitala Kejt, očigledno zainteresovana za razgovor.

„Da li se šta stvarno dogodilo?“

„Da li je indijanska princeza zaista poginula? Da li je priča istinita?“

Mek je razmislio. „Ne znam, Kejt. To je legenda, a legende su priče koje nose pouku.“

„Znači, to se nije stvarno desilo?“, reče Misi.

„Možda jeste, dušo. Legende ponekad nastaju iz istinitih priča, iz događaja koji su se zaista odigrali.“

Ponovo tišina, pa onda: „Znači, i Isusova smrt je legenda?“ Mek je čuo točkiće kako se okreću u Kejtinoj glavi.

„Ne, mila, to je istinita priča, i znaš šta? Ja mislim da je i priča o indijanskoj princezi takođe istinita.“

Mek je sačekao da devojčice razmisle. Misi je sledeća postavila pitanje. „Je li Veliki duh drugo ime za Boga – znaš, za Isusa, tata?“

Mek se osmehnu u tami. Očigledno su Nanine večernje molitve imale smisla. „Mislim da jeste. To je lepo ime za Boga, jer on jeste Duh i on jeste Velik.“

„Zašto je onda bio tako *zao*?“

Aha, to se pitanje krčkalo, znači. „Kako to misliš, Misi?“

„Pa, Veliki duh je naterao princezu da skoči s litice i Isusa da umre na krstu. To meni izgleda prilično zlo.“

Mek se zapanjio. Nije znao kako da joj odgovori. Sa šest i po godina Misi je postavljala pitanja s kojima se mudraci rvu već stolećima.

„Srce, Isus nije mislio da je njegov tata *zao*. Mislio je da je njegov tata pun ljubavi i da ga mnogo voli. Njegov tata ga nije *naterao* da umre. Isus je odabrao da umre jer i on i njegov tata vole i tebe i mene i svakoga na svetu. Spasao nas je od bolesti, baš kao princeza.“

Usledila je najduža tišina, i Mek se zapitao jesu li curice zaspale. Baš kad se nagnuo da ih poljubi za laku noć, čujno uzdrhtali glasić narušio je tišinu.

„Tata?“

„Kaži, mila?“

„Hoću li ja nekada morati da skočim s litice?“

Meku se srce steglo kad je shvatio o čemu zapravo pričaju. Uzeo je kćer u naručje i privio je uz sebe. I sam pomalo nesigurnog glasa, nežno je odgovorio: „Ne, mila. Ja nikad neću zatražiti od tebe da skočiš s litice, nikad nikad nikad.“

„A hoće li Bog zatražiti od mene da skočim s litice?“

„Neće, Misi. On nikada neće od nas zatražiti tako nešto.“

Promeškoljila mu se u naručju. „Dobro! Zagrli me čvrsto. Laku noć, tata. Volim te.“ I tako je zaspala, utonula u dobre i lepe snove.

Posle nekoliko minuta Mek ju je blago vratio u vreću za spavanje.

„Jesi li dobro, Kejt?“, šapnuo je ljubeći stariju kćer za laku noć.

„Aha“, šapnula je. „Tata?“

„Kaži, ljubavi.“

„Ona postavlja baš dobra pitanja, jelda?“

„Nego šta. Ona je posebna devojčica, kao i ti, samo što ti nisi više tako mala. Sada spavaj, sutra nas čeka dug dan. Lepo sanjaj, dušo.“

„I ti, tata. Volim te mnooogo!“

„I ja tebe volim, svim srcem. Laku noć.“

Mek je izašao, zakopčao šator, obrisao nos i suze zaostale na obrazima. Nemo je zahvalio Bogu, a onda otišao da skuva kafu.